

Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи студентів з дисципліни
**МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
УКРАЇНИ**

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародного бізнесу
Протокол № __ від _____ 2024 р.

Київ 2024

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ (вибіркова) для
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 292
Міжнародні економічні відносини, ОП « Бізнес в Європейському Союзі» /
Укладачі: М.Е. Прохорова, к.е.н., доцент; А. Київ: КРОК, 2024. 23 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу ____
_____ 2024 р., протокол № 2

Рецензент: д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
Стежко Н.В.

Навчально-методичне видання

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

© МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи студентів

Укладачі: М.Е. Прохорова,
2024

ВСТУП

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» призначені для здобувачів: магістратури (вибіркова компонента) 29 - «Міжнародні відносини» для спеціальності: 292 - «Міжнародні економічні відносини».

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідних освітньо-професійних програм магістр.

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів складаються з таких розділів:

1. Мета та завдання СРС дисципліни при вивченні дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України».
2. Структура дисципліни та розподіл годин за темами (тематичний план).
3. Методичні рекомендації до самостійної роботи за темами дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України».
4. Критерії оцінювання та контроль знань студентів.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ»

Метою самостійної роботи студентів є поглиблення та закріплення теоретичних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів та специфічних особливостей здійснення міжнародної економічної діяльності України, а також набуття навичок практичного використання.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України», як вибіркової компонент освітніх програм, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-професійними програмами.

Завданням самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» є поглиблення студентами ґрунтовних знань щодо цілей, мотивів і передумов виникнення та особливостей здійснення міжнародної економічної діяльності України, а саме:

- оволодіння принципами та інструментами регулювання міжнародної економічної діяльності України, вивчення компетенції органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та особливостей їх взаємодії;
- вивчення форм співпраці України з міжнародними організаціями в контексті розвитку міжнародної економічної діяльності;
- вивчення методологічних положень рейтингування країн, вміння визначити позиції України в рейтингу за індексами економічної свободи та глобальної конкурентоспроможності (підходи WEF та IMD);
- оволодіння інструментарієм оцінювання стану міжнародної економічної діяльності України, обґрунтування пріоритетних напрямів розвитку експортних операцій;
- формування здатності до розрахунку та критичного аналізу показників, що характеризують динаміку розвитку міжнародної торгівлі товарами і послугами України, оцінювання структури експорту та імпорту товарів і послуг України;
- визначення ролі діджиталізації як чиннику розвитку міжнародної економічної діяльності держави;
- використання здобутих знань для розв'язання спеціалізованих завдань і прикладних проблем, які виникають в процесі євроінтеграції та розвитку міжнародної економічної діяльності України.

2. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Тема	Всього годин / кредитів	Кількість годин			Форма контролю
		Лекції	практ. (семінар.) заняття / МК	СРС	
Тема 1. Концептуальні засади міжнародної економічної діяльності України	14	2	2	10	З, Пр, Т,О
Тема 2. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України.	14	-	-	14	З, Т,СЗ
Тема 3. Національний рівень регулювання міжнародної економічної діяльності України.	14	-	-	14	З, Т,СЗ
Тема 4. Місце України на світовому товарному ринку.	14	2	2	10	З, Пр, Т,О
Тема 5. Інноваційне співробітництво в міжнародній економічній діяльності України.	14	-	-	14	З, ІЗ, Т,СЗ
Тема 6. Україна в контексті міжнародних міграційних процесів.	14	2	2	10	З, Пр, Т,О
Тема 7. Міжнародне інвестиційне співробітництво України	14	-	-	14	З, ІЗ, Т,СЗ
Тема 8. Пряме іноземне інвестування в системі міжнародної економічної діяльності України.	14	2	2	10	З, Пр, Т,О
Тема 9. . Портфельне інвестування в системі міжнародної економічної діяльності України.	10	-	-	10	З, ІЗ, Т,СЗ
Тема 10. Україна як суб'єкт міжнародних кредитних відносин..	10	-	-	10	З, ІЗ, Т,СЗ
Тема 11. Зовнішньоторгові зобов'язання в системі міжнародної економічної діяльності України.	9	-	-	9	З, ІЗ, Т,СЗ
Тема 12. Національна валютна система України як складова світової валютної системи.	9	-	-	9	З, ІЗ, Т,СЗ
Разом	150/ 5	8	8	134	
Підсумковий контроль	ЗАЛІК				

Скорочення:

ІЗ – індивідуальні завдання;

О – опитування;

Т – тестування;

З – розв'язок задач

СЗ-ситуаційні завдання

Пр-презентація

3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Тема 1. Концептуальні засади міжнародної економічної діяльності України

Зміст теми за програмою

Предмет вивчення дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України», її місце у системі професійно-орієнтованих дисциплін. Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структура та методи викладання. Інформаційне забезпечення дисципліни.

Поняття міжнародної економічної діяльності (МЕД) України. Принципи МЕД України відповідно до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Передумови та необхідність розвитку міжнародної економічної діяльності України. Виклики, загрози та перспективи інтеграції України у світовий геополітичний простір. Основні фактори впливу на міжнародну економічну діяльність України в сучасних умовах: внутрішні, інфраструктурні, політико-правові.

Етапи розвитку МЕД України, чинники її формування та стимулювання. Характеристика основних показників міжнародної економічної діяльності України. Особливості розширення міжнародної економічної діяльності України в контексті глобалізації. Стратегічні напрями розвитку міжнародної економічної діяльності України. Вплив показників міжнародної економічної діяльності на показники соціально-економічного розвитку України.

Види МЕДУ (міжнародна торгівля товарами, послугами, міжнародна інвестиційна діяльність, міжнародний рух капіталу та робочої сили, міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини).

Характеристика та класифікація основних форм міжнародної економічної діяльності України за: напрямом руху товарного потоку (експорт, імпорт, транзит) та за структурною ознакою (зовнішньоторговельні, фінансові, інвестиційні, виробничі).

Ключові терміни і поняття

Міжнародна економічна діяльність України, суб'єкти та об'єкти міжнародної економічної діяльності (МЕД) України, види і форми, міжнародної економічної діяльності України.

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомитись з інформацією з наступних тем:
 - Стратегічні напрями розвитку міжнародної економічної діяльності України.
 - Основні фактори впливу на міжнародну економічну діяльність України в сучасних умовах: внутрішні, інфраструктурні, політико-правові.
2. Проаналізувати концептуальні засади міжнародної економічної діяльності України за останні 10 років. Описати їх еволюцію, основні напрямки та цілі.
3. Провести порівняльний аналіз концептуальних засад міжнародної економічної діяльності України і інших країн Центральної та Східної Європи.
4. Україна купила у Німеччини будівельні матеріали, вироблені українсько-німецьким спільним підприємством. Які форми міжнародної економічної діяльності були задіяні в цій угоді?
5. Розв'язати ситуативну задачу. Уряд України визнає необхідність розширення міжнародної економічної діяльності країни в умовах глобалізації. Вам, як провідному експерту з міжнародної економіки, доручено розробити стратегію розширення міжнародної економічної діяльності України з урахуванням досвіду провідних країн світу.

Ваше завдання – створити комплексну стратегію розширення міжнародної економічної діяльності України. Для цього Вам потрібно:

 - а. Ознайомтеся з досвідом розвитку міжнародної економічної діяльності таких провідних країн, як США, Японія, Європейський Союз.
 - б. Проаналізуйте сучасний стан міжнародної економічної діяльності України та визначте напрямки її вдосконалення.
 - в. Розробити дорожню карту розширення міжнародної економічної діяльності України з урахуванням ресурсів і можливостей країни.
 - г. Розгляньте виклики та можливості, які породжує глобалізація, і те, як їх можна використати для підтримки міжнародного економічного зростання України.
 - е. Представити запропоновану стратегію у вигляді есе.

Питання для самоперевірки

1. Які критерії можна використати при класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності в країні?
2. Як в Законі України “Про зовнішньоекономічну діяльність” визначено коло суб'єктів міжнародного співробітництва України?
3. Назвіть цілі міжнародної економічної діяльності на підприємницькому рівні.
4. Якими є основні органи, які здійснюють роль регуляторів міжнародної економічної діяльності в Україні.

5. Якими є основні цілі міжнародної економічної діяльності суб'єктів макрорівня?

6. Які тенденції зумовлюють зростання значення наддержавних форм міжнародного економічного регулювання та транснаціональної підприємницької діяльності?

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правова база: 1,5

Основний: 1,2, 5.

Додатковий: 39, 42, 76,77.

Інтернет-ресурси: 1, 2

Тема 2. Місце України на світовому товарному ринку

Зміст теми за програмою

Особливості становлення та розвитку українських товарних ринків. Кон'юнктурне позиціонування України на світових товарних ринках: ринок сільськогосподарських товарів, сировинний ринок, ринок промислової продукції. Геостратегічна специфіка національної участі в міжнародній торгівлі.

. Особливості становлення та розвитку українських товарних ринків. Кон'юнктурне позиціонування України на світових товарних ринках: ринок сільськогосподарських товарів, сировинний ринок, ринок промислової продукції.

Використання основних видів міжнародної торгівлі в українській практиці. Особливості використання зустрічної торгівлі України з країнами партнерами.

Ключові терміни і поняття

Експорт, імпорт, товарні потоки, світовий ринок, конкурентні переваги, торгові партнери, торгове співробітництво, торговий баланс, інвестиції, ринкові сегменти.

Завдання для самостійної роботи

1. Дослідити місце торгівлі товарами в системі міжнародної економічної діяльності України, ознайомитися із товарною структурою зовнішньої

- торгівлі товарами України; визначити фактори впливу на міжнародну торгівлю товарами України.
2. Підготувати доповіді на тему за вибором студента:
 - *Абсолютні показники міжнародної торгівлі товарами України з країнами світу*
 - *Структурні показники міжнародної торгівлі товарами України з країнами світу*
 3. Проаналізувати обсяги міжнародної економічної діяльності України з країнами світу щодо торгівлі товарами (кожен студент обирає для аналізу одну країну). За останні 5 років представити дані щодо обсягів експорту та імпорту товарів, сальдо зовнішньої торгівлі товарами з обраною країною, розрахувати темп зміни експорту, імпорту товарів. Побудувати лінію тренду зовнішньоторговельного обороту України з країною, обраною для дослідження, результати представити у вигляді діаграми. Охарактеризувати виявлені тенденції, визначити подальші напрями співробітництва.
 4. Розв'язати задачу. ВВП України за паритетом купівельної спроможності становить 1697,5 млрд. \$ USA, експорт 241,5 млрд. \$ USA, імпорт 199,7 млрд. \$ USA. Визначити ступінь участі країни у міжнародних економічних відносинах.
 5. Український імпортер Боржомі отримує через торговельного маклера вигідну пропозицію на поставку грузинської мінеральної води, розлитої в бочки. Кількість мінеральної води – 35000 л; загальна вартість – 12000 дол; ціна за 1 л – 0,88; комісійні маклеру – 4%; ємність пляшки - 0,7 л; ринкова ціна - 20,5 грн; витрати на утримання складу – 17000 грн; вартість експедиторських послуг – 40500 грн; вартість страхування – 2500 грн; транспортні накл. витрати – 3400 грн; митні витрати – 7550 грн; інші витрати – 2550 грн; природні збитки на складі - 425 л; розлив, маркування і упаковка – 64325 грн; втрати при розливі, пакуванні та маркуванні - 1,2%; прибуток імпортера – 25%; знижка імпортера покупцям – 5%; "сконто" – 2%; кредиторська ставка в рік – 14%; тривалість транспортування – 14 днів; термін упаковки і маркування – 20 днів; термін зберігання – 36 днів; курс долара – 30 грн. Чи може фірма дозволити собі скористатися послугами експедиторської і страхової компанії? Чи буде продукція користуватиметься попитом на ринку імпортера?

Питання для самоперевірки

1. Системна характеристика показників міжнародної торгівлі товарами України з країнами світу (оформлення табличне)
2. Місце України на світових товарних ринках.
3. Сутність основних видів міжнародної торгівлі в Україні.
4. Яке місце займає Україна в рейтингу країн-експортерів світу?
5. Які сектори економіки України найбільше внесли вклад в її експорт?

6. Які сторони є основними торговими партнерами України на світовому ринку?
7. Які перешкоди зустрічаються в Україні при експорті товарів в інші країни?
8. Які методи інвестування та підвищення конкурентоспроможності українських товарів на світовому ринку обирає держава?

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правова база: 5,15, 17

Основний: 1, 3,5.

Додатковий: 5,16,22,23,26,30,35, 39,42,43,45,46, 56, 63,70,75,76

Інтернет-ресурси: 5,8,14,17.

Тема 3. Особливості розвитку міжнародної торгівлі послугами в Україні

Зміст теми за програмою

Сутність та види послуг у міжнародній економічній діяльності України. Особливості становлення ринку послуг у відкритій економіці України. Динаміка розвитку торгівлі послугами в Україні. Залучення України до міжнародної торгівлі нефакторними послугами. Інформаційні послуги як фактор формування «економіки знань». Основні тенденції розвитку міжнародної торгівлі послугами України.

Ключові терміни і поняття

Послуга, експорт, імпорт, світова торгівля послугами, зовнішньоторговельні операції, сальдо, інвестиційний клімат.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати обсяги торгівлі послугами з країнами світу (кожен студент обирає для порівняльного аналізу взаємовідносин України з однією з країн світу). За останні 5 років представити дані щодо обсягів експорту та імпорту послуг, сальдо зовнішньої торгівлі послуг з обраною країною, розрахувати темп зміни експорту, імпорту послуг. Охарактеризувати виявлені тенденції, визначити подальші напрями співробітництва.
2. Розв'язати задачу. В таблиці подано дані щодо експорту українських послуг та імпорту послуг в Україну.

	Всього експорт послуг, млн. дол. США	Всього імпорт послуг, млн. дол. США
1994	2118,4	309
1995	2621,5	630,4
1996	4746,6	1203,5

1997	4738,4	1417,7
1998	3819,7	1430,5
1999	3613,9	1112,9
2000	3486,8	1150,9
2001	3544,4	1147,5
2002	4055,3	1191,6
2003	4248	1458
2004	5307,9	2058,6
2005	6134,7	2935
2006	7505,5	3719,4
2007	9038,87	4980,62
2008	11741,29	6467,96
2009	9598,33	5173,53
2010	11759,41	5447,69
2011	13792,22	6235,19
2012	13599,13	6736,07
2013	14836,26	7608,98
2014	11520,85	6373,13
2015	9736,65	5523,02
2016	9867,99	5326,51
2017	10714,37	5476,15
2018	11637,95	6308,81
2019	15628,86	6942,15
2020	11167,05	5209,16

Завдання:

- а. За даними таблиці розрахуйте темпи росту та приросту експорту послуг, темпи росту та приросту імпорту послуг, сальдо торгівлі послугами;
 - б. За результатами проведених розрахунків зробіть висновки
3. Проаналізуйте, які чинники впливають на конкурентне середовище ринку транспортних послуг

Чинники, що впливають на конкурентне середовище ринку транспортних послуг	
<i>Зовнішні</i>	<i>Внутрішні</i>
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

4. Розв'язати задачу. В таблиці подано дані щодо експорту українських товарів та послуг та імпорту товарів та послуг в Україну.

	Всього експорт послуг, млн. дол. США	Всього експорт товарів, млн. дол. США	Всього імпорт послуг, млн. дол. США	Всього імпорт товарів, млн. дол. США
2000	3486,8	14572,5	1150,9	13956
2001	3544,4	16264,7	1147,5	15775,1
2002	4055,3	17957,1	1191,6	16976,8
2003	4248	23066,8	1458	23020,1
2004	5307,9	32666,1	2058,6	28996,8
2005	6134,7	34228,4	2935	36136,3
2006	7505,5	38368	3719,4	45038,6
2007	9038,87	49248,06	4980,62	60669,92
2008	11741,29	66954,43	6467,96	85535,36
2009	9598,33	39702,88	5173,53	45435,56
2010	11759,41	51430,52	5447,69	60739,97
2011	13792,22	68394,19	6235,19	82608,24
2012	13599,13	68809,81	6736,07	84658,06
2013	14836,26	63312,02	7608,98	76963,97
2014	11520,85	53901,69	6373,13	54428,72
2015	9736,65	38127,1	5523,02	37515,6
2016	9867,99	36361,7	5326,51	39250
2017	10714,37	43264,7	5476,15	49607,2
2018	11637,95	47335	6308,81	57187,6
2019	15628,86	50054,6	6942,15	60800,2
2020	11167,05	49212,9	5209,16	54091,27

Завдання:

- За даними таблиці розрахуйте зовнішньо-торговельний обіг, сальдо торговельного балансу, темпи росту та приросту зовнішньо-торговельного обігу, темпи росту та приросту зовнішньо-торговельного обігу;
- За результатами проведених розрахунків зробіть висновки

Питання для самоперевірки

- Які є особливості розвитку міжнародної торгівлі послугами в Україні?
- Як Україна позиціонується на ринку міжнародної торгівлі послугами?
- Які загальні тренди спостерігаються в міжнародній торгівлі послугами і як це впливає на розвиток торгівлі послугами в Україні?
- Які основні показники міжнародної торгівлі послугами в Україні і як їх можна покращити?
- Які проблеми супроводжують розвиток міжнародної торгівлі послугами в Україні та які є можливості вирішення цих проблем?

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правова база: 5, 15, 17

Основний: 1, 3, 5.

Додатковий: 16,23,26,30,35, 39, 42,43,45,46, 56, 63,70,75,76
Інтернет-ресурси: 5,8,14,17.

Тема 4. Інноваційне співробітництво України

Зміст теми за програмою

Передумови, фактори та особливості формування українського ринку інновацій. Роль інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності української економіки. Індикатори інноваційного розвитку економіки України. Політика держави щодо інноваційного розвитку України.

Показники створення умов інноваційної діяльності компаній в Україні. Характеристика соціальних чинників інновацій в національній економіці. Особливості фінансування інноваційної діяльності в Україні. Інституційне забезпечення інноваційного процесу в Україні. Результати інноваційної діяльності в Україні: кількість патентів; кількість національних торговельних марок, баланс торгівлі технологіями, продажі нових товарів. Соціальні наслідки інновацій в українській економіці: зайнятість в секторі НДДКР, середньо та високотехнологічному виробництві, секторі високотехнологічних послуг.

Стратегія інноваційного розвитку України в умовах глобалізаційних викликів. Оцінка інновативності української економіки. Основні виклики, які формують довгострокові зовнішні і внутрішні передумови перспективного розвитку економіки і суспільства України. Сценарії і прогностичні оцінки інноваційного розвитку України на період до 2030 року за індикаторами європейського інноваційного табло. Адаптація національної інноваційної системи до умов глобалізації та підвищення її конкурентоспроможності. Вдосконалення кадрового забезпечення інноваційної сфери, створення привабливих умов для українських творців інновацій. Розвиток кадрового потенціалу науки в Україні.

Адаптація національної інноваційної системи до умов глобалізації та підвищення її конкурентоспроможності. Використання міжнародного фактору в інтересах інноваційного розвитку економіки України.

Ключові терміни і поняття

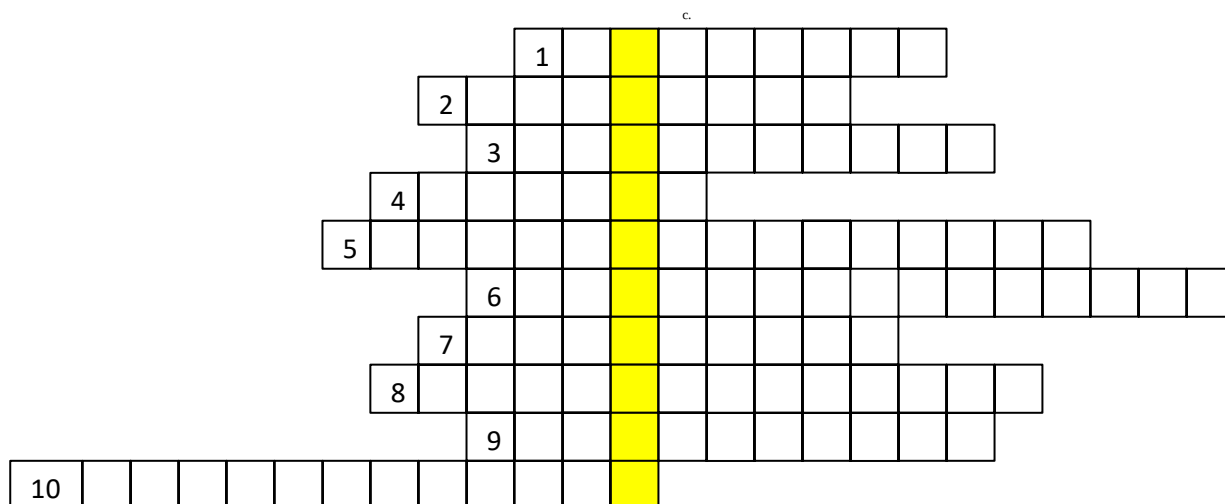
Інноваційний розвиток, міжнародне інноваційне співробітництво, інноваційна сфера, науково-технічна співпраця.

Завдання для самостійної роботи

1. Надайте характеристику соціальних чинників інновацій в національній економіці підготувати есе.

2. Охарактеризуйте за допомогою даних Міжнародного валютного фонду та Світового банку такі індекси: індекс інноваційних можливостей, що відображає системні зрушення у структурі національної економіки України в порівнянні з іншими країнами світу за останні 5 років. Дайте оцінку ситуації та оформіть у вигляді таблиці та діаграм.

3. Розгадайте кросворд.

1. Як називається документ, що встановлює вимоги, специфікації, керівні принципи або характеристики, відповідно до яких можуть використовуватися матеріали, продукти, процеси та послуги, які підходять для цих цілей?

2. Що можна назвати всесвітньою системою сполучених комп'ютерних мереж?

3. Як називається науково-промисловий комплекс, створений для виробництва нової прогресивної продукції або розроблення нових наукоємних технологій на базі тісних відносин з університетами і науково-технічними центрами?

4. Як називається документ, що засвідчує авторство на винахід та виключне право на використання його протягом певного строку?

5. Завдяки цьому спільному виду діяльності можна досягти цілей у яких заінтересовані дві та більше сторін.

6. Що є передаванням та прийманням знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду дротовими, радіо, оптичними або іншими електромагнітними системами?

7. Як називається процес розробки, впровадження, експлуатації виробничо-економічного та соціально-організаційного потенціалу, що покладений в основу новації?

8. Як можна назвати обсяг витрат енергії або палива на виконувани процеси виробництва?

9. Як називається найпоширеніший метод стандартизації, сутність якого полягає у приведенні до одноманітності, до єдиної форми або системи об'єктів однакового функціонального призначення?

10. Як називається процедура, за допомогою якої визнаний в установленому порядку орган документально засвідчує відповідність продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу встановленим законодавчим вимогам?

Питання для самоперевірки

1. У яких формах реалізується міжнародний рух технологій?
2. Як реалізується комерційний та некомерційний рух технологій?
3. У чому полягають найбільш принципові соціальні наслідки розвитку та руху технологій?
4. У яких основних формах здійснюється науково-технічне регулювання у відкритій економіці?
5. Що є одним із ключових критеріїв активності інноваційної діяльності та довгострокової конкурентоспроможності країни?
6. Що є об'єктом розвитку телекомунікації?
7. Завдяки чому відбувається розвиток інформатизації назовні країни?
8. Яку роль відіграє інформатизація в міжнародній економічній діяльності сучасної держави?
9. Що є метою створення технопарків?
10. До яких економічних та соціальних наслідків для економіки України може привести розвиток мережі технологічних парків?

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правова база: 17, 18

Основний: 3, 4, 5.

Додатковий: 3, 10, 25, 26, 27, 28, 29, 39, 45, 48, 54, 63, 76, 78

Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 8, 15.

Тема 5. Україна в контексті міжнародних міграційних процесів

Зміст теми за програмою

Гене́за міграційних процесів в Україні. Причини та фактори української міграції. Нормативно-правове регулювання міграційних процесів в Україні. Напрями державної міграційної політики в Україні: інструменти, механізми, важелі та методи. Стратегія міграційної політики в Україні.

Показники участі України в міжнародних міграційних процесах: міжнародна мобільність населення, трудова міграція, освітня міграція, міграція українського інтелектуального капіталу, шукачі притулку. Реєміграція: передумови та наслідки для української економіки.

Динаміка чисельності українських мігрантів у відсотках від загальної чисельності населення. Динаміка чисельності українських мігрантів у відсотках від загальної чисельності населення за статтю. Вікові групи українських трудових мігрантів. Міграційне сальдо України. Конкурентні переваги України на міжнародному ринку робочої сили. Асиметричність міграційних процесів в Україні та шляхи її пом'якшення. Вплив COVID- 19 на участь України в міжнародних міграційних процесах.

Перекази трудових мігрантів в Україну. Динаміка припливу приватних грошових переказів в Україну

Наслідки участі України в міжнародних міграційних процесах.

Ключові терміни і поняття

Міжнародна міграція робочої сили, внутрішня міграція, зовнішня міграція робочої сили, еміграція, імміграція, маятникова міграція, нелегальна міграція, рееміграція, рекреаційна міграція, сімейна міграція, тимчасова міграція, трудова міграція, туристична міграція.

Завдання для самостійної роботи

1. На підставі даних Державної служби статистики України визначити динаміку еміграційного та імміграційного потоків за останні 5 років.

- a. Розрахуйте темп зміни еміграційного і імміграційного потоків та оформити у вигляді таблиці та діаграм.
- b. Охарактеризуйте демографічну ситуацію в Україні у поточному та попередньому роках.
- c. В які країни світу найчастіше виїжджають українці?
- d. Чому українці їдуть на заробітки?

2. Поясніть вплив COVID- 19 на участь України в міжнародних міграційних процесах.

3. Порівняльний аналіз стану міграційних процесів в Україні та світі (країна за вибором студента).

4. Розв'язати задачу: Нехай в Україні ринок праці характеризується наступними умовами. Крива попиту описується рівнянням: $D_A = 420 - 20W$, а крива пропозиції: $S_A = 260 + 12W$ (де D_A , S_A – рівень зайнятості в млн. чол., а W – рівень заробітної плати в грошових одиницях за годину). В Польщі криві попиту і пропозиції відповідно описуються рівняннями: $D_B = 280 - 6W$ і $S_B = 180 + 10W$.

- a. Визначте стан ринку праці в ситуації закритої економіки.
- b. Оцініть наслідки трудової еміграції на рівні 20 млн. осіб.

5. Розв'язати задачу. Ринок праці в країнах «А» та «Б» описується такими параметрами:

с. - в країні «А» функція попиту $D_L=100-20W$, а функція пропозиції $S_L=20+20W$,

d. - в країні «Б» функція попиту $D_L=80-20W$, а функція пропозиції $S_L=40+20W$.

е. Чи можливий міжнародний рух робочої сили поміж країнами «А» та «Б»? Якщо можливий, то

f. - який його потенційний напрямок?

g. - при умові зняття всіх обмежень на міжнародний рух робочої сили, яким буде рівень еміграції, якщо погодинна ставка заробітної плати в країні еміграції зросла на 0,5 дол.?

h. - яким стане рівень заробітної плати в країні імміграції?

6. Розв'язати задачу. Ринок праці в країнах «А» та «Б» описується такими параметрами:

a. - в країні «А» функція попиту $D_L=42-3W$, а функція пропозиції $S_L=15+6W$,

b. - в країні «Б» функція попиту $D_L=35-2W$, а функція пропозиції $S_L=10+3W$.

с. Чи можливий міжнародний рух робочої сили поміж країнами «А» та «Б»? Якщо можливий, то який його потенційний напрямок?

d. - при умові зняття всіх обмежень на міжнародний рух робочої сили, яким буде рівень еміграції, якщо погодинна ставка заробітної плати в країні еміграції зросла на 0,7 дол.?

е. - яким стане рівень заробітної плати в країні імміграції?

f. - визначте еміграційну квоту в країні-донорі робочої сили та імміграційну квоту в країні-реципієнті робочої сили.

7. Визначте погодинну заробітну плату на світовому ринку та на внутрішньому ринку України. Якщо функція попиту праці дорівнює $D_l=100-4 \cdot p$, а функція пропозиції праці – $S_l=10+5 \cdot p$, (p – зарплата дол. за годину), але на ринку Польщі відповідні функції мають вигляд: $D_l^*=95-5 \cdot p$ та $S_l^*=15+2 \cdot p$.

Питання для самоперевірки

1. Які найбільш типові причини викликають міжнародну міграцію робочої сили?

2. Якими можуть бути позаекономічні причини міжнародної міграції населення?

3. Що таке еміграція і які форми вона набуває стосовно законності свого руху?

4. Який вплив має міжнародний рух робочої сили на розвиток світового господарства?

5. Які позитивні і негативні наслідки міграції виникають для країни, куди

прибуває іноземна робоча сила?

6. У чому полягають позитивні і негативні наслідки для економіки країни, з якої емігрує робоча сила?

7. Які особливості притаманні сучасному етапу міжнародної міграції робочої сили?

8. У чому полягає втручання держави в міжнародні міграційні процеси?

9. Як можна охарактеризувати імміграційні проблеми нашої держави?

10. На які країни переважно спрямована еміграція робочої сили з України?

11. Які способи державного стимулювання рееміграції?

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правова база: 1,2,3

Основний: 1,2,4,5.

Додатковий: 13,25, 37, 39,42, 76, 77

Інтернет-ресурси: 2, 3,8,9.

Тема 6. Міжнародний туризм як форма розвитку інтеграційних комунікацій України

Зміст теми за програмою

Туризм як одна з найважливіших форм міжнародної співпраці. Сутність міжнародного туризму та тенденції його розвитку у світовій економіці. Порівняльна характеристика туристичних ринків окремих країн. Місце України в структурі світового туристичного ринку.

Оцінка конкурентоспроможності України на світовому ринку туристичних послуг. Рейтинг України у структурі світового туристичного ринку: за показниками кількості прибуттів туристів в Україну, вартісних показників туристичної діяльності. Пріоритети розвитку туристичного бізнесу в Україні. Туристичні ресурси та інфраструктура як головні складові розвитку туризму в Україні.

Міжнародне співробітництво України в галузі туризму. Механізми використання туристичних зв'язків для розвитку взаємовигідних економічних, торговельних відносин, зміцнення взаєморозуміння і довіри між країнами. Міжнародне регулювання туристичної діяльності. Інституціональна структура та інструменти регулювання відносин у сфері міжнародного туризму. Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності в Україні.

Проблеми та перспективи розвитку ринку туристичних послуг в Україні. Заходи щодо підвищення ефективності туристичної галузі України.

Ключові терміни і поняття

Міжнародний туризм, розвиток, інтеграція, комунікації, економіка туризму, культурний туризм, інвестиції в туризм, туристичні потоки, конкурентні переваги, регіональний туризм, розвиток туристичної інфраструктури, просування туристичних об'єктів, міжнародні стандарти якості туризму, соціальні та екологічні імпакти туризму..

Завдання для самостійної роботи

1. Регіональні програми розвитку туризму в Україні.
2. Основні економічні наслідки розвитку туристичного бізнесу.
3. Охарактеризуйте основні об'єкти туристичного бізнесу в Україні.
4. Охарактеризуйте види бізнесу та економічної діяльності, що функціонально пов'язані з міжнародним туризмом в Україні
5. Визначити основні тенденції, що характеризують рівень розвитку міжнародного в'їзного туризму у країнах Європи за останні 5- 10 років (за даними статистичних щорічників UNWTO Tourism Highlights – <http://www.e-unwto.org/>)
6. Скласти рейтингову таблицю з 10-ти країн світу, в яких реалізується найбільша кількість видів туризму, з десятого місця до першого, дати характеристику кожній дестинації, вибір обґрунтувати
7. Проведення міжнародних дійств на території України суттєво впливає на туристичну індустрію країни. Проаналізувати позитивні та негативні наслідки цих заходів. Результати дослідження подати у вигляді презентації.
8. Зробити список періодичних видань туристичної галузі та на основі статей охарактеризувати місце України на міжнародному ринку подієвого туризму.
9. Проаналізувати вплив політичної стабільності та воєнних конфліктів на розвиток міжнародного туризму у вигляді SWOTаналізу

Питання для самоперевірки

1. Визначте основні тенденції розвитку туристичної галузі протягом останніх десятиліть.
2. Якими є основні економічні наслідки розвитку туристичного бізнесу?
3. Назвіть основні класифікаційні ознаки та види туризму.
4. Якими міжнародними інститутами та документами регулюється сфера міжнародного туризму?
5. Охарактеризуйте механізм регулювання туристичної сфери в Україні.
6. Які види бізнесу та економічної діяльності функціонально пов'язані з міжнародним туризмом?
7. Охарактеризуйте основні об'єкти туристичного бізнесу в Україні.
8. Назвіть основні завдання, які необхідно розв'язати для розвитку міжнародного туризму в Україні.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правова база: 17, 18

Основний: 3, 4, 5.

Додатковий: 3, 10, 25, 26, 27, 28, 29, 39, 45, 48, 54, 63, 76, 78

Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 8, 15.

Тема 7. Міжнародне інвестиційне співробітництво України

Зміст теми за програмою

Сутність, види та форми міжнародного інвестиційного співробітництва та його значення для розвитку України. Фактори впливу на міжнародне інвестиційне співробітництво України.

Іноземне інвестування в економіку України: причини та необхідність. Інвестиційна політика України: нормативно-правове забезпечення процесів іноземного інвестування в Україні. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій. Заходи розвитку інвестиційної інфраструктури економіки України. Плану дій щодо поглиблення співробітництва між Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Урядом України в інвестиційній сфері. Державно-приватне партнерство (ДПП) в інвестиційній сфері України. Положення про Національну інвестиційну раду. Нормативно-законодавчий базис залучення прямих іноземних інвестицій в українську економіку.

Сутність інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості України. Формування і оцінка параметрів національного інвестиційного клімату. Аналіз впливу інвестиційного клімату на пряме іноземне інвестування в економіку України. Оцінка та аналіз інвестиційного клімату України в контексті його впливу на показники інвестиційної діяльності. Динаміка Індексу інвестиційної привабливості України.

Стратегічні засади формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні. Інститути регулювання іноземних інвестицій в Україні. Розробка механізмів регулювання іноземного інвестування та активізація інвестиційних процесів на соціально економічний розвиток України.

Особливості інвестиційного співробітництва України та країн ЄС. проблеми і перспективи розвитку інвестиційного співробітництва між Україною і країнами ЄС.

Ключові терміни і поняття

Концесія, концентрація, іноземні інвестори, іноземні інвестиції, підприємство з іноземними інвестиціями

Завдання для самостійної роботи

1. . Проаналізуйте дані Державної служби статистики України, дайте відповіді на питання та побудуйте графіки.

Питання:

- а. З яких країн світу надійшло найбільше прямих іноземних інвестицій в економіку України за останні 10 років, а в які – найменше?
 - б. В які види економічної діяльності України надходило найбільше прямих іноземних інвестицій впродовж 10 років, а в які – найменше?
 - с. До яких областей України надходило найбільше прямих іноземних інвестицій впродовж останніх 10 років, а до яких – найменше?
 - д. Які країни світу були лідерами за обсягом прямих інвестицій з України за останні 10 років, а які – аутсайдерами?
2. Визначте основні особливості міжнародного інвестування на сучасному етапі.
 3. Охарактеризуйте економічні інтереси учасників міжнародного інвестиційного процесу.
 4. Назвіть основні практичні завдання оптимізації інвестиційного процесу в Україні.
 5. Назвіть об'єкти міжнародного інвестування.

Питання для самоперевірки

1. Визначте основні особливості міжнародного інвестування на сучасному етапі.
2. Охарактеризуйте економічні інтереси учасників міжнародного інвестиційного процесу.
3. У чому полягають відмінності участі у світовому ринку капіталів національної економіки трансформаційного типу?
4. Яку роль у процесах залучення іноземних інвестицій до трансформаційної економіки відіграє приватизація?
5. Назвіть основні практичні завдання оптимізації інвестиційного процесу в Україні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 4,5.

Додатковий: 14,20,45,46, 58,67, 71.

Інтернет-ресурси: 1,2, 8,15,23,25-30

Тема 8. . Національна валютна система України як складова світової валютної системи

Зміст теми за програмою

Національна валютна система України як структурний елемент світової валютної системи. Валютне регулювання МЕДУ, валютний контроль Національним банком України. Дорожня карта валютної лібералізації. Валютні обмеження. Форми валютних обмежень.

Кон'юнктурні та структурні чинники, що обумовлюють коливання валютних курсів відносно національної валюти. Курсова політика НБУ. Використання режимів курсу національної валюти в українській практиці. Особливості котирування валют в Україні. Купівельна спроможність української валюти. Паритет купівельної спроможності української валюти. Місце України в рейтингу Big Mac index. Вплив імпортової або експортної орієнтації країни на відхилення офіційного валютного курсу від паритету купівельної спроможності.

Правила здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями в Україні. Здійснення операцій з конвертації готівкової іноземної валюти в Україні. Використання крос-курсу в міжнародній економічній діяльності України. Торгівля валютними свопами в Україні.

Ключові терміни і поняття

Національна валютна система, національна валюта, валютна політика, курс валюти, валютні резерви, міжнародні валютні стандарти, валютна конвергенція, конвертабельність валюти, валютний ринок, валютні операції, валютний контроль, валютні кризи, валютні ризики.

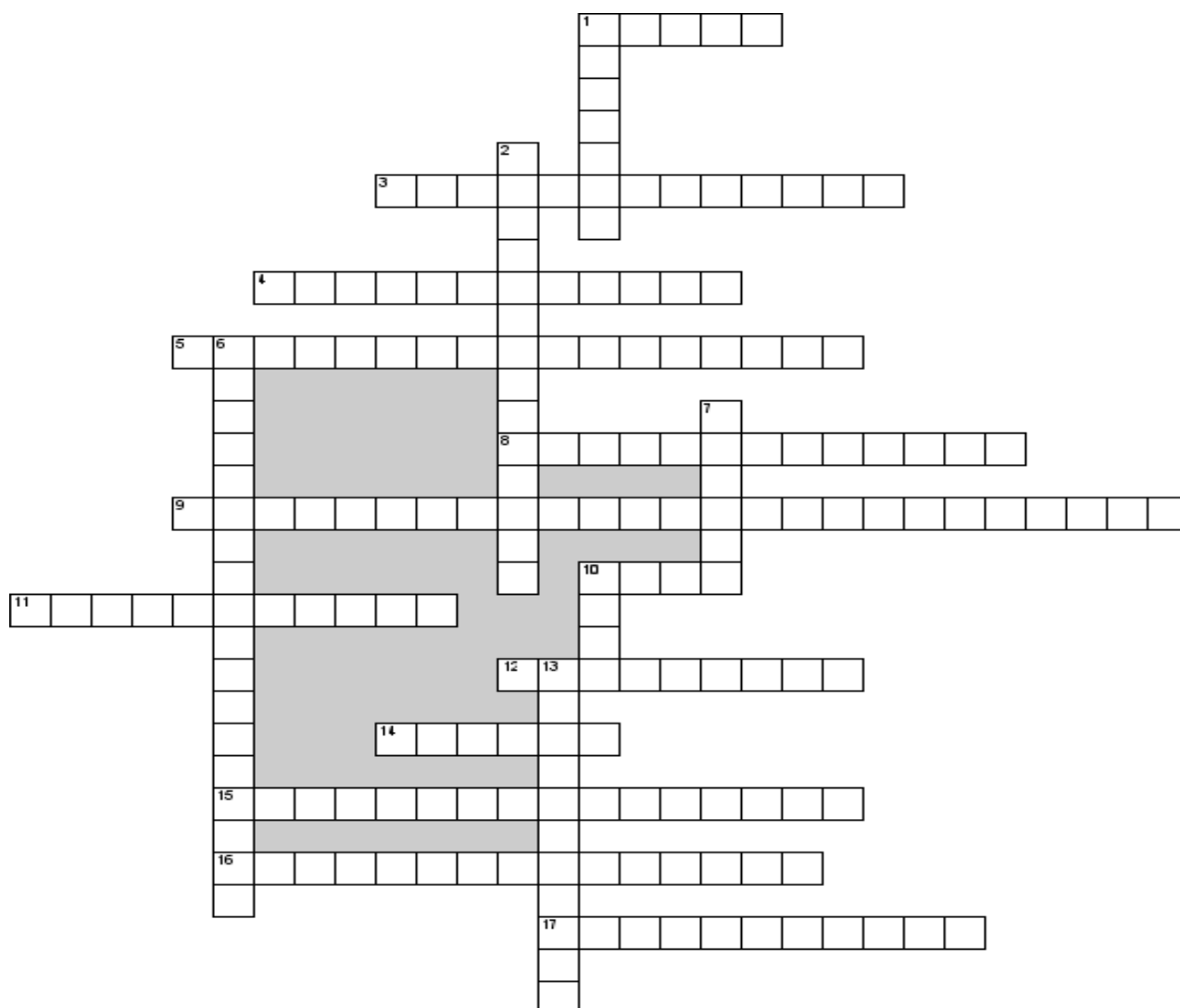
Завдання для самостійної роботи

1. 10 лютого банк уклав на умовах спот угоду про залучення 5 млн. гривень строком на три місяці під 17%. Паралельно банк уклав угоду про розміщення 5 млн. грн. під 18% на такий самий термін. Дата валютування обох угод – 12 лютого, дата закінчення депозитів – 12 травня. Яка позиція банку і якій дохід або збиток банку від операції?
2. Пропозиція національної валюти визначається рівнянням $S=4+2 \cdot P$, попит – $D=92-2 \cdot P$. Рівноважна ціна досягла 30 одиниць за рахунок зміни попиту на національні товари. Що необхідно зробити ЦБ для регулювання заданого валютного курсу.
3. Відомі такі курси валют:

	Купівля	Продаж
Долар США / євро	0,92	0,93
Долар США/ українська грн.	36,96	38,54

Розрахувати крос-курс купівлі та продажу євро до гривні.

4.Розв'язування кросворду

<i>По горизонталі</i>	<i>По вертикалі</i>
1. Специфічний товар, що обмінюється на будь-який інший товар і є загальним еквівалентом. гроші є засобом вираження вартості товарів. 3. Кредитно-фінансова установа, що має право залучати внески на депозитні рахунки. 4. Один з основних напрямів, які охоплює діяльність МВФ, здійснюється з різними цілями в різних формах та на неоднакових умовах. 5. Бере свій початок від створеного в 1957 р. з метою економічної	1. Валютний курс при якому система обмінних валютних курсів, коли Центральний банк утримується від втручання у функціонування валютних ринків. 2. Нагляд за макроекономічною та валютною політикою країн здійснюється насамперед за допомогою... 6. Другою за значенням у системі міжнародних фінансів є група... 7. Банк імпортера перераховує

співпраці Європейського економічного співтовариства. 8. Відображає ціну грошової одиниці певної країни у валюті інших країн чи міжнародних валютних одиницях. 9. Є провідним світовим фінансовим інститутом, який має статус спеціалізованої установи ООН. 10. Реальна валюта, що обслуговує платіжний оборот ЄС з початку 1999 р 11. Офіційне зниження державного металевго вмісту та валютного курсу (чи тільки курсу) національної грошової одиниці щодо іноземних валют. 12. Платіж на відкритий рахунок — найменш надійна форма. експортер поставляє товари, імпортер переказує гроші на день платежу. 14. Грошова одиниця, що використовується у функціях світових грошей 15. Метод установлення курсу валют полягає в офіційному встановленні урядом чи Центральним банком курсу національної валюти стосовно іноземних валют. 16. Здатність вільного обміну національної грошової одиниці на інші валюти. 17. Оголошення державою знецінених паперових грошей недійсними або обмін знецінених паперових грошей на нові грошові знаки в надзвичайно низькій пропорції, так що плата за такі гроші має суто символічне значення.	кошти на рахунок експортера після передачі імпортеру отриманих від банку експортера документів, передбачених контрактом, тобто застосовується схема: платежі проти документів. 10. Був створений у 1990 р. і відкритий у 1991 р., аналогічно МБРР, діяльність якого спрямована на країни, що розвиваються, здійснює діяльність у країнах східної і центральної Європи, які проводять ринкові реформи. 13. Визначення офіційними державними органами (чи іншою фінансовою установою) курсу (ціни) іноземної валюти.
--	---

5. Вирішити задачу: Припустимо, що між Україною та США діє система вільно плаваючих валютних курсів. Визначте, як вплине кожна з наведених нижче подій на курси гривні та долара. Аргументуйте Ваші відповіді. Подайте графічні ілюстрації до кожної з наведених ситуацій:

- 1) американський імпортер придбав партію українських вин марки «Merlot Reserve»;
- 2) Українська автомобільна корпорація (УкрАВТО) приймає рішення будувати складальний завод у Лос-Анджелесі;

- 3) американський студент вирішує провести канікули в Україні;
 4) прогнозні оцінки показують, що міжнародна вартість гривні найближчим часом суттєво зменшиться;
 5) у США утворюється дефіцит платіжного балансу по операціях із Україною. Опишіть, яким чином буде врегульовано дефіцит платіжного балансу в умовах плаваючих валютних курсів.

6. Плитка чорного пористого шоколаду у Німеччині коштує 4 євро, в Україні – 8 грн. Яка ціна німецького шоколаду, виражена в українському шоколаді, при валютному курсі 6,7 грн. за євро? При інших рівних умовах як зміниться ця відносна ціна, якщо євро подорожчає на 30 коп.? Подорожчав чи здешевів український шоколад відносно німецького порівняно з первісною ситуацією?

7. Використовуючи приведені в таблиці дані, визначте крос-курси валют, заповнивши порожні ячейки (інформація у таблиці читається зліва направо і знизу вверх, напр. 1 ам. долар дорівнює 141,96 японських ієн, і т.д., так само у випадку інших валютних пар).

	JPY	CHF	GBP	USD	EUR	UAH
JPY	1					
CHF		1				
GBP			1			
USD				1		
EUR	141,96	1,3680	0,8860	1,3645	1	15,40
UAH						1

8. Котирування основних валют на Форекс 15.05.17

EUR/USD	1,3925	Mon 13:20
GBR/USD	1,6712	Mon 13:20
USD/CHF	0,8868	Mon 13:18
USD/JPY	102,51	Mon 13:18
AUD/USD	0,9324	Mon 13:20
USD/CAD	1,0933	Mon 13:20
EUR/CHF	1,2197	Mon 13:20
EUR/GBP	0,8238	Mon 13:20
EUR/JPY	141,21	Mon 13:19
GBP/CHF	1,4805	Mon 13:20
GBP/JPY	171,38	Mon 13:20
USD/AED	3,6730	Mon 13:19
USD/AUD	1,0713	Mon 13:19
USD/BRL	2,2193	Mon 13:15
USD/CLP	551,47	Mon 13:15
USD/CNY	6,2118	Mon 9:16
USD/CYP	0,4272	Mon 13:00
USD/CZK	19,9549	Mon 13:19
USD/DKK	5,4312	Mon 13:20

USD/EEK	11,7303	Mon 13:20
USD/EGP	6,9748	Mon 13:19
USD/EUR	0,7274	Mon 13:20
USD/GBP	0,6018	Mon 13:20
USD/HKD	7,7551	Mon 13:15
USD/HRK	5,5544	Mon 13:19
USD/HUF	223,0121	Mon 13:19
USD/ILS	3,4860	Mon 13:19
USD/INR	60,1106	Mon 13:18
USD/ISK	112,750	Mon 13:19
USD/KRW	1054,36	Mon 13:18
USD/KWD	0,2817	Mon 13:19
USD/KZT	182,0494	Mon 10:16
USD/LTL	2,5113	Mon 13:19
USD/LVL	0,5082	Mon 13:19
USD/MXN	12,9691	Mon 13:19
USD/RUR	35,4962	Mon 13:15
USD/UAH	11,6015	Mon 12:26
USD/XDR	1,5417	Mon 18:18
USD/ZAR	10,4412	Mon 13:19

Використовуючи приведені в таблиці котирування, визначте крос-курси:

- а) бразильського реала до української гривні (BRL/UAH);
- б) бразильського реала до китайського юаня (BRL/CNY);
- в) британського фунта до бразильського реала (GBP/BRL);

Питання для самоперевірки

1. Яка сучасна специфіка розвитку міжнародних валютно-фінансових відносин у світі?
2. Що таке міжнародні валютно-кредитні установи та яке їх призначення?
3. Які обмеження НБУ на проведення банківських операцій юридичними та фізичними особами діють в Україні?
4. Який порядок розрахунків в іноземній валюті за експортно-імпортними операціями передбачено в Україні?
5. Обґрунтуйте доцільність застосування спеціальних санкцій при порушенні валютного законодавства України?
6. Які сакції при порушенні валютного законодавства передбачено в Україні?

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правова база: 8, 9,14,16
Основний: 1, 2,5.
Додатковий: 3,37,39, 46, 44,76,77
Інтернет-ресурси: 3, 8, 15

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Контроль самостійної роботи студента здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання у спільноті навчання студентів і аспірантів».

Поточний контроль засвоєння матеріалу відбувається за кожною темою. Інформація щодо форми контролю та кількості балів доводяться до студента на початку семестру, розміщується на сторінці дисципліни «міжнародна економічна діяльність України» на платформі СДН КРОК.

Контроль самостійної роботи студента включає: опитування за темою; перевірку результатів виконаних індивідуальних завдань, самостійного розв'язку задач, результатів підготовки до ділових ігор, передбачених робочою програмою.

Самоконтроль передбачає проходження студентом тестування на платформі СДН КРОК.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правова база

1. Конституція України: станом на 1 січня 2020 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.09.2022)
2. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2003, №№ 40-44, ст.356 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 01.09.2022)
3. Господарський кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 01.09.2022)
4. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112 (зі змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (дата звернення: 03.09.2022)
5. Закон України Про зовнішньоекономічну діяльність. Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, № 29, ст. 377 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення: 03.09.2022)
6. Закон України Про публічні закупівлі. Відомості Верховної Ради, 2016, № 9, ст.89 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text> (дата звернення: 04.09.2022)
7. Закон України Про міжнародні договори України. Відомості Верховної Ради України, 2004, № 50, ст.540 (зі змінами) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1906-15> (дата звернення: 02.09.2022)
8. Закон України Про Національний банк України. Відомості Верховної Ради України, 1999, № 29, ст.238 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14> (дата звернення: 04.09.2022)
9. Закон України Про валюту і валютні операції. Відомості Верховної Ради, 2018, № 30, ст.239 (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> (дата звернення: 03.09.2022)
10. Закон України Про режим іноземного інвестування. Відомості Верховної Ради України, 1996, № 19, ст. 80 (зі змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр/> (дата звернення: 04.09.2022)
11. Закон України Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Відомості Верховної Ради України, 2010, № 40, ст.527 (зі змінами). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2411-17/> (дата звернення: 02.09.2022)
12. Постанова КМУ Про затвердження Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2019-2022 роки від 05 червня 2019 р. № 473. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-serednostrokovoyi-strategiyi-upravlinnya-derzhavnim-borgom-na-20192022-roki> (дата звернення: 03.09.2022)

13. Постанова КМУ Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків від 24 лютого 2016 р. № 166. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення: 02.09.2022)
14. Постанова Правління НБУ Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України від 14.07.2022 р. № 145. URL: <https://document.vobu.ua/doc/13855> (дата звернення: 01.09.2022)
15. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України : Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів) від 06.09.2001 р. №201. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01> (дата звернення: 01.09.2022)
16. Постанова Правління НБУ Про внесення змін до Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів від 12.07.2022 № 143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0143500-22#Text> (дата звернення: 03.09.2022)
17. Стратегія сталого розвитку України 2030. Інформаційно-аналітичний бюлетень. 2020. URL: http://nbuviap.gov.ua/images/praktuka_susp_peretvoren/2021/20.pdf (дата звернення: 01.09.2022)
18. Експортна стратегія України: Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі 2017-2021. Міністерство економіки України. URL: <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=e6ab10fa-0ad9-4fe4-b8be-32f570693b64&title=EksportnaStrategiiaUkraini-DorozhniaKartaStrategichnogoRozvitkuTorgivli2017-2021> (дата звернення: 01.09.2022)
19. Наказ №16 Про затвердження інструкції з використання Е-каталогу Prozorro-Market. ДП «ПРОЗОРРО». 27.05.2019. URL: <https://infobox.prozorro.org/news-mert/nakaz-16-pro-zatverdzhennya-instrukciji-z-vikoristannya-e-katalogu-prozorro-market> (дата звернення: 04.09.2022)

Основна

1. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України : навчально-практичний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 193 с.
2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ, 2016. 268 с.
3. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник / Чернега О. Б. та ін. Львів : Магнолія 2006, 2018. 544 с.
4. Міжнародна економічна діяльність України : підручник / Мазаракі А. А., Мельник Т. М., Гончаренко О. В. та ін. Київ : КНТЕУ, 2017. 704 с.
5. Міжнародна економічна діяльність України : підручник / Мазаракі А. А., Мельник Т. М., Гончаренко О. В. та ін. Київ : КНТЕУ, 2021. 704 с.

Додаткова

1. Balassa B. Types of Economic Integration. World Bank Reprint Series: sixty-nine, 1976. URL: http://www.wds.worldbank.org/external/default/WDSCContentServer/WDSP/IB/2005/10/14/000178830_98101903371364/Rendered/PDF/REP69000Types0of0economic0integration.pdf (дата звернення: 03.09.2022)
2. Baldwin Ch. Wyplosz. Economics of the European Integration. 2009. P. 141-159.
3. Financial monitoring in the bank as a market instrument in the conditions of innovative development and digitalization of economy / Vovk V. at all. Management and legal aspects of the risk-based approach. International Journal of Industrial Engineering and Production Research. 2020. 31(4). P. 559–570. DOI: 10.22068/ijiepr.31.4.559
4. Krugman P., Obstfeld M., Melitz M. J. International Economics. 9th edition, Harper Collins. New York. 2012. URL: <http://www.economia.unam.mx/cedrus/descargas/InternacionalEconomics.pdf>
5. Pugachevska K., Melnyk T., Kalyuzhna N. A Gravity Model Of Trade Turnover Between Ukraine And The Eu. Baltic Journal of Economic Studies. 2018. Vol. 4. No. 4. P. 217-222. DOI: 10.30525/2256-0742/2018-4-4-217-222
6. Vousden N. The Economics of Trade Protection, Cambridge University Press, 1990. URL: <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9780511571978> (дата звернення: 01.09.2022)
7. World Trade Report 2009. P. 21-39. URL: http://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/anrep_e/world_trade_report09_e.pdf (дата звернення: 02.09.2022)
8. Андросова Т. В., Козуб В. О., Янчев А. В. Європейська інтеграція : навчально-методичний посібник. Харків : ХДУХТ, 2012. 202 с.
9. Андросова Т. В., Мельник Л. А., Шталь Т. В. Міжнародна інвестиційна діяльність : навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2007. 321 с.
10. Баштанник В., Чубара Т. Політичний аспект в контексті реалізації євроінтеграційної стратегії України. Збірник наукових праць НАДУ при Президентіві України. 2012. № 2. С. 125-135.
11. Біловодська О. А., Матвеева А. Д. Аналіз міжнародного досвіду застосування інноваційних технологій у продуктовому ритейлі. Наукові праці ДВНЗ «Донецький національний технічний університет. Серія : економічна. 2019. № 1 (20). С. 21-33. DOI: 10.31474/1680-0044-2019-1(20)-21-33.
12. Білорус О. Г., Власов В. І. Глобальні трансформації торгівлі : монографія. Київ : Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАНУ, 2008. 226 с.
13. Білорус О. Г., Мацейко Ю. М. Глобальна перспектива і сталий розвиток: Системні маркетингові дослідження : монографія. Київ : МАУП, 2010. 492 с.

14. Буроменський М. В., Маланчук П. М. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом : підручник. Харків : Фірма «Консум», 2006. 592 с.
15. Всесвітній економічний форум: Рейтинг глобальної конкурентоспроможності 2016-2017. URL: <http://edclub.com.ua/analitika/rubryka-cikavo-znaty-pozyciyi-ukrayiny-zavsiima-komponentamy-indeksu-globalnoyi> (дата звернення: 01.09.2022)
16. Гальчинський А. Європа і США – геополітичне суперництво. Економіка України. № 3 (496). березень 2009. 414 с.
17. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / Гуменюк Б. та ін. Київ : Університет «Україна». 2009. 508 с.
18. Глобальна економіка : навчальний посібник / Мазурок П. П., Одягайло Б. М., Кулішов В. В., Сазонец О. М. Львів : Магнолія 2006, 2009. 208 с.
19. Глобальна економіка століття XXI: людський вимір : монографія / Лук'яненко Г. Д. Київ : КНЕУ, 2008. 420 с.
20. Глобальний конкурентний простір : монографія / Білорус О. Г. та ін. Київ : КНЕУ ім. В.Гетьмана, 2007. 680 с.
21. Головіна М. Виставки та ярмарки – як одна із форм міжнародного співробітництва. Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД : зб. матер. доп. учасн. І Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. 2012. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/684> (дата звернення: 01.09.2022)
22. Гончаренко Н. І. Міжнародна економічна діяльність країн Євросоюзу і України в контексті економічної лібералізації : монографія. Харків : Екограф, 2011. 151 с.
23. Гражевська, Н. І. Економічні системи в епоху глобальних змін : монографія Київ : Знання, 2010. 431 с.
24. Гриньов А. В., Шершенюк О. М., Овчаренко С. В. Міжнародна інноваційно-інвестиційна діяльність України. Вектор розвитку : монографія. Харків : ХНАДУ, 2008. 208 с.
25. Данилишин Б. Криптовалюти – можливості та виклики. Новое Время. 07.09.2017. URL: <http://nv.ua/ukr/opinion/danylyshyn/kriptoaljuta-mozhливosti-i-vikliki-1808363.html> (дата звернення: 01.09.2022)
26. Демків Ю. М., Стукач Т. М. Українська туристична галузь у світовому середовищі : адаптація за умов впливу глобальної міжнародної кризи COVID-19. Фаховий науково-виробничий журнал : Бізнес-навігатор. 2020. №4(60). С. 31-34. URL: <https://doi.org/10.32847/business-navigator.60-3> (дата звернення: 03.09.2022)
27. Державна служба статистики України. Зовнішня торгівля України послугами у 2019 URL: http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2020/02/16.pdf?fbclid=IwAR38B6V8aXkgkliZx_ip-S8M63nVE0jLb-XbjtYaup672NyrzbGJQ4jObiQ (дата звернення: 02.09.2022)

28. Динаміка міжнародної інвестиційної позиції України. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/files/ES/IIP_u.pdf (дата звернення: 02.09.2022)
29. Дубина М. В., Козлянченко О. М. Концептуальні аспекти дослідження сутності діджиталізації та її ролі в розвитку сучасного суспільства. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. № 3 (19). С. 21-32. DOI: 10.25140/2411-5215-2019-3(19)-21-32
30. Експорт та імпорт України. Міністерство фінансів України. 2005-2019 рр. URL: <https://index.minfin.com.ua/economy/gdp/eximp/> (дата звернення: 04.09.2022)
31. Єдина торгова політика і рішення модернізаційних завдань Єдиного економічного простору. ЄАБР, 2012. URL: <https://eabr.org/> (дата звернення: 01.09.2022)
32. Загарій В. К., Ковальчук Т. Г., Синільник В. В. Пріоритетність розвитку цифрової економіки для України. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 2 (13). С. 64-68.
33. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2018 році URL: <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/association-agreement-implementation-report-2018.pdf> (дата звернення: 03.09.2022)
34. Зовнішня торгівля України: ХХІ століття : монографія / Мазаракі А. А., Мельник Т. М., Іксарова Н. О. та ін. Київ : КНТЕУ, 2016. 600 с.
35. Інноваційна економіка : монографія / під. ред. Л.Н. Івіна. Харків : НТУ «ХП», 2009. 588 с.
36. Каніщенко О. Формування експортної спеціалізації України. Економіка України. 2009. №11. С. 76-79.
37. Климко Г. Актуальне дослідження міжнародних інтеграційних процесів. Економіка України. №7. 2010. С. 89-90.
38. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 228 с.
39. Колесніченко В. Ф., Омельченко О. І. Гроші та кредит : навчальний посібник у схемах і таблицях. Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. 160 с.
40. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку : монографія. Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. 492 с.
41. Краус Н. М., Голобородько О. П., Краус К. М. Цифрова економіка : тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. Електронне фахове видання «Ефективна економіка». №1. 2018 URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf (дата звернення: 04.09.2022)
42. Крилова Н. В. Міжнародна торгівля : навчальний посібник. Київ : Знання, 2008. 365 с.
43. Липов В. В. Міжнародна економічна інтеграція :практикум. Харків : ХНЕУ

- ім. С. Кузнеця, 2016. 204 с.
44. Матвієнко П. В. Розвиток грошово-кредитних відносин у трансформаційній економіці. Київ : Наукова думка, 2004. 253 с.
 45. Мельник Т. М. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобальної конкуренції : монографія. Київ : КНТЕУ, 2007.
 46. Мельник Т. М., Пугачевська К. С. Детермінанти імпортозалежності економіки України. Проблеми економіки. 2019. № 2(40). С. 53-61. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2019-2-53-61> (дата звернення: 02.09.2022)
 47. Менк'ю Н.Г. Принципи макроекономіки : підручник. Санкт-Петербург : Пітер, 2010. 585 с.
 48. Міжнародна економіка : підручник / за заг. ред. Мазаракі А. А. Київ : КНТЕУ, 2014. Ч. 1. 563 с.
 49. Міжнародна економіка : підручник / за заг. ред. Мазаракі А. А. Київ : КНТЕУ, 2014. Ч. 2. 323 с.
 50. Міжнародна економіка : підручник / Румянцев А. П., Климко Г. Н., Рокоча В. В. та ін. Київ : Знання, 2006. 479 с.
 51. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / Шталь Т. В. та ін. Харків : Видавництво «Форт», 2015. 364 с.
 52. Міжнародна економічна діяльність України: стан та тенденції розвитку : монографія / Чернега О. Б. та ін. Донецьк : ТОВ «Східний видавничий дім», 2012. 395 с.
 53. Міжнародна інтеграція : навчальний посібник / Чернега О. Б., Білозубенко В. С., Бондаренко І.С. та ін. Донецьк : Каштан, 2009. 350 с.
 54. Міжнародна торговельна діяльність : підручник / Рокоча В. В., Алькема В. Г., Ткаленко С. І., Співаковський С. В. та ін. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.
 55. Міжнародний бізнес : Підручник / Вергун В. А. та ін. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2007. 499 с.
 56. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / Козака Ю. Г., Заєць М. А., Sporek T., Gribinsea A. та ін. Одеса : ТОВ ПЛУТОН, 2016. 352 с.
 57. Міжнародні економічні відносини : підручник / Мазаракі А. А., Мельник Т. М., Кудирко Л. П. та ін. Київ : КНТЕУ, 2017. 612 с.
 58. Олефір В. К. Оцінка відкритості економіки України. Економічний вісник НТУУ «КПІ» : збірник наукових праць. 2012. № 9. С. 115-120.
 59. Омельченко А. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності як предмета правового регулювання. Право України. 2011. № 5. С. 218-223.
 60. Онікієнко В. В., Ємельяненко Л. М., Терон І. В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України : монографія. Київ : РВПС НАН України, 2009. 480 с.
 61. Осика С. Г., Пятницький В. Т. Світова організація торгівлі : підручник. Київ : К. І. С., 2008. 516 с.

62. Передрій О. С. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник. Київ : Знання, 2008. 264 с.
63. Прокушев Є.Ф. Зовнішньоекономічна діяльність. 2015. URL: https://stud.com.ua/39482/ekonomika/mizhnarodni_vistavki_yarmarki(дата звернення: 04.09.2022)
64. Прямі іноземні інвестиції (Україна). Міністерство фінансів України. 2017. URL: <https://index.minfin.com.ua/index/fdi/> (дата звернення: 03.09.2022)
65. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції : Теорія і практика бізнесу транснаціональних корпорацій. Київ : Либідь, 2005. 720 с.
66. Руденко Л. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 632 с.
67. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка : підручник. Київ : Знання, 2008. 622 с.
68. Світовий ринок товарів і послуг : підручник у 2 ч. / Мазаракі А. А., Воронова С. М., Чаус І. В. та ін. Харків : Вид-во «Ранок», 2008. 240 с.
69. Системи економічної безпеки держави : монографія / Власюк О. С. та ін. Київ : Видавничий дім «Стилос», 2010. 685 с.
70. Січкаренко К. О. Цифровізація як фактор змін в міжнародних економічних відносинах. Приазовський економічний вісник. 2018. Вип. 3(08) С. 30-34.
71. Степаненко А. С. Іноземні інвестиції в Україну: фінансування та оцінка ефективності / Київ : ЗАТ «НІЧЛАВА», 2010. 160 с.
72. Стратегічні виклики ХХІ сторіччя суспільству та економіці України : Том 3. Конкурентоспроможність української економіки / за ред. Гейця В. М., Семиноженка В. П., Кваснюка Б. Є. Київ : Фенікс. 2007. 556 с.
73. Струніна В. Іноземні інвестиції у контексті співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями. Економіка України. 2010. № 4.
74. Ткаченко О., Сухина Ю. Особливості формування системи державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в умовах розвитку міжнародних інтеграційних процесів. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2011. № 4. С. 168-175.
75. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього. Веб-сайт Українського інституту майбутнього. 2018. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html> (дата звернення: 03.09.2022)
76. Управління експортним потенціалом України : монографія / Мазаракі А. А. та ін. Київ : КНТЕУ. 2007. 209 с.
77. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку : монографія : у 2 т. / Лук'яненко Т. І., Поручник А. М., Антонюк Л. Л. та ін. Київ : КНЕУ, 2006. 816 с.
78. Філюк Г. М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, 2009. 404 с.
79. Філіпенко А. Інтеграційні пріоритети України: бігравітаційна модель. Економіка України. №6. 2009. С. 11-22.

80. Філіпенко, А. С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. Київ : Знання, 2007. 670 с.
81. Філіпенко, А. С. Міжнародні економічні відносини : підручник. Київ : Либідь. 2008. 408 с.
82. Чернега О. Б., Білозубенко В. С. Інноваційна і науково-технологічна політика ЄС : навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ, 2008. 69 с.
83. Щербатенко О. Перспективи та перешкоди цифрової економіки України. 29.01.2018. URL: <https://nachasi.com/2018/01/29/what-makes-ukraine-digital/> (дата звернення: 03.09.2022)
84. Янковський М. Міжнародний обмін технологіями як фактор науково-технічного розвитку. Економіст. 2010. №12.

Internet-ресурси

1. Електронна бібліотека наукової літератури. URL: <http://info-library.com.ua/> (дата звернення: 02.09.2022)
2. Електронно-бібліотечна система znanium. URL: <http://znanium.com/> (дата звернення: 01.09.2022)
3. Інформаційний портал «Ліга-закон». URL: <http://liga.net/> (дата звернення: 04.09.2022)
4. Багатостороннє агентство з інвестиційних гарантій. URL: <https://www.miga.org/about-us> (дата звернення: 03.09.2022)
5. Офіційний веб-сайт міністерства економіки України. URL: <http://me.kmu.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2022)
6. Міністерство економічного розвитку та торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення: 01.09.2022)
7. Офіційний веб-сайт НТФ ІНТЕС. URL: <http://qdpro.com.ua/> (дата звернення: 01.09.2022)
8. Офіційний веб-сайт державного комітету статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2022)
9. Офіційний веб-сайт міністерства закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua> (дата звернення: 03.09.2022)
10. Офіційний веб-сайт міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2022)
11. Офіційний веб-сайт Організації об'єднаних націй. URL: <http://www.un.org> (дата звернення: 02.09.2022)
12. Офіційний веб-сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 01.09.2022)
13. Офіційний веб-сайт ЮНКТАД. URL: <http://www.unctad.org> (дата звернення: 01.09.2022)
14. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org> (дата звернення: 04.09.2022)

15. НБУ Статистичні матеріали, статистичний бюлетень, зовнішній сектор, аналітичні матеріали. URL: <http://www.bank.gov.ua/> (дата звернення: 01.09.2022)
16. Нормативно-правова база з питань публічних (державних) закупівель в Україні. URL: <https://prozorro.tender-online.com.ua/zakonodavstvo/> (дата звернення: 03.09.2022)
17. Державна підтримка українського експорту. URL: <http://ukrexport.gov.ua/> (дата звернення: 01.09.2022)
18. Імпотери і експортери України. URL: <http://eximbase.com> (дата звернення: 01.09.2022)
19. ДержЗовнішІнформ. URL: <http://www.ukrdzi.com/> (дата звернення: 01.09.2022)
20. Рада бізнес-омбудсмена України. URL: <https://boi.org.ua/> (дата звернення: 04.09.2022)
21. Європейська бізнес асоціація. URL: <http://www.eba.com.ua/uk> (дата звернення: 04.09.2022)
22. Global Competitiveness Report. URL: <http://www.weforum.org> (дата звернення: 04.09.2022)
23. World investment report. URL: <http://unctad.org/wir> (дата звернення: 01.09.2022)
24. Офіційний сайт НАК «Нафтогаз». URL: <http://www.naftogaz.com> (дата звернення: 01.09.2022)
25. Рейтинг країн за показником Doing Business. URL: <https://www.doingbusiness.org/> (дата звернення: 01.09.2022)
26. Wall Street Journal. URL: <https://www.wsj.com/> (дата звернення: 02.09.2022)
27. The Economist. URL: <https://www.economist.com/> (дата звернення: 03.09.2022)
28. Heritage Foundation. URL: <https://www.heritage.org/> (дата звернення: 03.09.2022)
29. Freedom House. URL: <https://freedomhouse.org/> (дата звернення: 04.09.2022)
30. Transparency International. URL: <https://ti-ukraine.org/> (дата звернення: 04.09.2022)
31. Міжнародний валютний фонд. URL: <https://www.imf.org/external/index.htm> (дата звернення: 03.09.2022)
32. Світовий банк. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 01.09.2022)
33. Офіційний веб-сайт державного комітету статистики України: <http://ukrstat.gov.ua>
34. Офіційний веб-сайт міністерства закордонних справ України: <http://www.mfa.gov.ua>
35. Офіційний веб-сайт міністерства юстиції України: <http://www.minjust.gov.ua>
36. Офіційний веб-сайт Організації об'єднаних націй: <http://www.un.org>

37. Офіційний веб-сайт Верховної ради України: <http://zakon.rada.gov.ua/>
38. Офіційний веб-сайт ЮНКТАД: <http://www.unctad.org>
39. Офіційний сайт Світової організації торгівлі: <http://www.wto.org>
40. НБУ Статистичні матеріали, статистичний бюлетень, зовнішній сектор, аналітичні матеріали /<http://www.bank.gov.ua/>
41. Нормативно-правова база з питань публічних (державних) закупівель в Україні <https://prozorro.tender-online.com.ua/zakonodavstvo/>
42. Державна підтримка українського експорту / <http://ukrexport.gov.ua/>
43. Імпотери і експортери України / [http:// eximbase.com](http://eximbase.com)
44. ДержЗовнішІнформ / <http://www.ukrdzi.com/>
45. Рада бізнес-омбудсмена України / <https://boi.org.ua/>
46. Європейська бізнес асоціація / <http://www.eba.com.ua/uk>
47. Global Competitiveness Report // <http://www.weforum.org>
48. World investment report // <http://unctad.org/wir>
49. Офіційний сайт НАК «Нафтогаз»: <http://www.naftogaz.com>
50. Рейтинг країн за показником Doing Business <https://www.doingbusiness.org/>
51. Wall Street Journal <https://www.wsj.com/>
52. The Economist <https://www.economist.com/>
53. Heritage Foundation <https://www.heritage.org/>
54. Freedom House <https://freedomhouse.org/>
55. Transparency International <https://ti-ukraine.org/>
56. Міжнародний валютний фонд <https://www.imf.org/external/index.htm>
57. Світовий банк <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>